

Remissvar:

Barn och ungdomar behöver förstärkt psykiatrisk service

Betänkandet om stöd och vård till barn och ungdomar med psykiska problem borde ha tagit ställning till om barn- och ungdomspsykiatri är rätt dimensionerad i förhållande till behovet av psykiatrisk service, framhåller Läkarförbundet i ett remissyttrande.

Förbundet framhåller detta som en brist mot bakgrund av att Barnpsykiatrikommittén själv konstaterat att patienttillströmningen ökat lavinartat de senaste åren, att man saknar behandlingsresurser för de mest utagerande barnen, att behandlingsutbudet inte är tillräckligt differentierat och att många aktörer önskar sig ökade insatser från barn- och ungdomspsykiatri.

Remissyttrandet över betänkandet »Det gäller livet. Stöd och vård till barn och ungdomar med psykiska problem» (SOU 1198:31) är mycket omfattande, och nedan återges endast ett urval av ståndpunkterna.

Barn- och ungdomspsykiatri skall vara en specialistresurs som bör koncentrera sina insatser till de mest behövande barnen och familjerna, framhåller Läkarförbundet bl a. Det är viktigt att specialiteten får utrymme för både generella och specialiserade insatser.

Huvudmannaskapet

Förbundet konstaterar med tillfredsställelse att kommittén förordar att barn- och ungdomspsykiatri bör organiseras som en del av den specialiserade vården under samma huvudman. »Frågan om huvudmannaskapet för barn- och ungdomspsykiatri anser Läkarförbundet därmed slutgiltigt kunna avföras från dagordningen», heter det i yttrandet.

Stödåtgärder i skolan skall inte vara avhängiga bedömningar från psykiatri, understryker förbundet. Stödet skall utgå från de funktionella svårigheter som eleven visar i skolsituationen. Därför behövs en utökad skolhälsovård i samarbete med skolpsykolog, skolkurator och speciallärare.

Andra områden som behöver förstärkt barnkompetens på olika sätt är barnomsorgen och socialtjänsten.

Förebyggande insatser

Betoningen av familjens betydelse är bra, framhålls det i remissen. Men

samhället måste ge föräldrarna förutsättningar att utöva ett gott föräldraskap. De många skilsmässorna är ett skäl för att hjälpa föräldrar att klara av olika stressituationer och störningar.

Förbundet betonar mödra- och barnvårdscentralernas betydelse för det förebyggande arbetet. Likaså stöder man helhjärtat utredningens förslag att det tas fram ett program för hur BVC bäst kan ta hand om flyktingfamiljerna.

Andra konkreta förslag som förbundet tillstyrker är bl a att elevvården skall omfatta även gymnasieskolan och att barn till föräldrar som blir arbetslösa skall ha kvar rätten till plats inom förskolan.

Vid sidan om utredningens förslag vill Läkarförbundet uppmärksamma

behovet av samverkan mellan barnpsykiatri och barnmedicin.

»Alltmer kvalificerad barnsjukvård leder till att fler barn och ungdomar med svåra, tidigare obotliga, sjukdomar nu vårdas på avdelningar. Insatser från barnpsykiatriska team kan vara avgörande för dessa barns psykiska hälsa», skriver förbundet som också understryker att psykosomatisk sjuklighet måste tas om hand på rätt sätt. •

Uno Käarik
redaktör

tel 08-790 34 87

Layout: Lars-Olof Nihlén

tel 08-790 34 65

Kommittéförslag undanröjer ej konflikter med psykiatrisk etik

Svenska psykiatriska föreningen (SPF) har i remissvar på Tvångspsykiatrikommitténs slutbetänkande riktat kraftig kritik mot att det även framdeles blir möjligt att tvångsvårda personer inom psykiatri även när det inte längre finns ett psykiatriskt vårdbehov.

Kommittén har föreslagit att åklagare skall ha möjlighet att hos länsrätten ansöka om återintagning. SPF beklagar att kommittén inte har haft mandat att föreslå en mer genomgripande förändring av Lagen om rättspsykiatrisk vård (LRV).

– Därmed förblir § 16, »utskrivningsparagrafen», enligt förslaget oförändrad, vilket innebär att det också i fortsättningen kommer att finnas möjligheter att med hänvisning till samhällsskyddet tvångsvårda personer inom psykiatri även när det inte längre föreligger ett psykiatriskt vårdbehov, skriver SPF.

– Detta medför risker för konflikter med psykiaterkårens etiska regler så som de formulerats i Hawaii- och Madriddeklarationerna. Psykiatri har mot denna

bakgrund enligt vår uppfattning tilldelats ett ansvar för samhällsskyddet som inte är rimligt, framhåller SPF som efterlyser en förändring av LRV.

Rätt att överklaga

Psykiaternas motsätter sig också kommitténs förslag att chefsöverläkare skall ges rätt att överklaga domstolsbeslut enligt Lagen om psykiatrisk tvångsvård (LPT) samt LRV.

– SPF fruktar att förändringen som i långt högre grad än hittills gör läkare och patient till motparter i domstolen kan komma att innebära drastiskt försämrade möjligheter till förtroende och samförstånd i behandlingssituationen, skriver föreningen bl a.

SPF befarar att det kommer att ske en övervältring av ansvaret på chefsöverläkaren och dennes rätt att överklaga när det gäller att se till att nödvändig vård kommer till stånd. Vidare saknar denne juridisk kompetens och dessutom kan utvecklingen bli mycket resurskrävande.

Psykiatriska föreningens synpunkter har anammats av Läkarförbundet som vidarebefordrat dem till Socialdepartementet såsom förbundets remissyttrande. •